

Tavşan yetiştiriciliği faaliyetinin gerçek usulde zirai kazanç kapsamında vergilendirilip vergilendirilmeyeceği

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	17192610-120[GV-22-226]-10920
Tarih	12.01.2023

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-17192610-120[GV-22-226]-10920

12.01.2023

Konu : Tavşan yetiştiriciliği faaliyetinin gerçek usulde zirai kazanç kapsamında vergilendirilip vergilendirilmeyeceği

İlgi : 17.02.2022 tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, tavşan yetiştiriciliği faaliyeti ile iştigal ettiğinizi, işletmenizde 72 adet damızlık hayvan bulunduğunu ve takvim yılı içinde toplam hayvan sayısının en fazla 300 adet olmasının beklendiğini belirterek, Gelir Vergisi Kanununun 54 üncü maddesi uyarınca gerçek usulde zirai kazanç hükümlerine göre vergilendirilip vergilendirilmeyeceğiniz hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinin birinci fıkrasında, zirai faaliyetten doğan kazancın zirai kazanç olduğu hükme bağlanmış, maddenin ikinci fıkrasında ise zirai faaliyetin; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade ettiği, aynı maddenin altıncı fıkrasında da yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelerin zirai işletme olduğu belirtilmiştir.

Aynı Kanunun 53 üncü maddesinde,

"Çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar, bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilir. 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançları gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirilir. Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler bu kazançları için beyanname vermezler.

...

Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler, yazılı olarak vergi dairesinden istemde bulunmaları halinde izleyen vergilendirme dönemi başından, işe yeni başlayanlar, işe başlama tarihinden itibaren gerçek usule geçebilirler. 54 üncü maddede yazılı ölçüleri aşanlar müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren gerçek usulde; gerçek usule tabi olanlardan bu ölçülerin altında kalanlar müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilirler." hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede, anılan Kanunun 54 üncü maddesinde, zirai kazancın gerçek usulde tespiti bakımından bir takvim yılı içinde dikkate alınacak işletme büyüklüğü ölçüleri belirlenmiş olup, söz konusu maddede, tavşan yetiştiriciliği ile ilgili olarak herhangi bir işletme büyüklüğü ölçüsü belirlenmemiştir.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 94 üncü maddesinde, kimlerin vergi tevkifatı yapmakla yükümlü oldukları sayılmış, maddenin (11) numaralı bendinde de, çiftçilerden satın alınan zirai ürünlerin alış bedeli üzerinden bu çiftçilerin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapılacağı hükme bağlanmıştır. Söz konusu tevkifat oranları Bakanlar Kurulunun 12/01/2009 tarih ve 2009/14592 sayılı Kararı ile hayvanlar ve bunların ürünleri ile kara ve su avcılığı ürünleri için %2, diğer zirai ürünler için ise %4, ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan hayvan ve hayvansal ürünlerde %1, diğer zirai ürünlerde ise %2 olarak belirlenmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, tavşan yetiştiriciliği faaliyetinin zirai faaliyet olarak değerlendirilmesi ve söz konusu faaliyet ile ilgili işletme büyüklüğü ölçüsü belirlenmemiş olduğundan, bu faaliyet türüne ilişkin olarak elde edilen zirai kazancın Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, gerçek usulde vergilendirilmeyen zirai faaliyetinize ilişkin yazılı olarak vergi dairesinden istemde bulunmanız halinde, izleyen vergilendirme dönemi başından itibaren gerçek usule geçebileceğiniz tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026